

Warszawa, 14 grudnia 2020 r.
KL/584/417/ML/2020

Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku ze skierowaniem rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 293, druki sejmowe nr 799, 820) na posiedzenie senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, Konfederacja Lewiatan przedstawia poniżej stanowisko do projektu ustawy.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Stanowisko w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 293, druki sejmowe nr 799, 820).

Stanowisko w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 293, druki sejmowe nr 799, 820).

W związku z przyjęciem przez Sejm i skierowaniem do Senatu *projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 293, druki sejmowe nr 799, 820)* Konfederacja Lewiatan przedstawia swoje stanowisko dotyczące wpływu projektowanej ustawy na sytuację beneficjentów środków unijnych z perspektywy finansowej 2014-2020 oraz propozycje zmian w projekcie ustawy.

Przekazany do Senatu projekt ustawy zakłada w art. 1 pkt 5 uchylenie art. 13 *ustawy z 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.* Ten przepis, wprowadzony w odpowiedzi na pierwszą falę epidemii Covid-19, wydłużał o 90 dni termin realizacji projektów, a w szczególnych przypadkach pozwalał na złożenie wniosku o wydłużenie terminu realizacji projektu o dowolny okres, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

Druga fala epidemii jest co najmniej tak samo dotkliwa dla beneficjentów jak pierwsza - wiosenna, która była przyczyną przygotowania rozwiązań prawnych przewidzianych w *ustawie z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.*

Pandemia i obostrzenia z niej wynikające (wymagane reżimy sanitarne, konieczność realizacji pracy w formie zdalnej, zasady dotyczące realizacji spotkań, utrudnione kontakty biznesowe, itp.) mają realny wpływ na **możliwość terminowej realizacji projektów** przygotowanych i zakontraktowanych w warunkach sprzed wystąpienia stanu epidemii. Na trudną sytuację beneficjentów mają wpływ obiektywne problemy wynikające ze sprawności instytucji publicznych, ograniczona możliwość uzyskiwania pozwoleń i zgód inwestycyjnych, ograniczenia w funkcjonowaniu określonych branż, dostępność pracowników, czy zaburzenia łańcuchów dostaw.

Jednocześnie uważamy, że problemy te powinny być rozpatrywane w szerszym kontekście - obecnego stanu gospodarki. Brak zdecydowanych działań, idących dalej niż w projekcie ustawy, które poprawią sytuację beneficjentów, może utrudnić realizację przyjętych w projektach wskaźników i ich zakończenie zgodnie z planem. To z kolei przełoży się negatywnie na sytuację beneficjentów oraz na możliwość rozliczenia środków przyznanych Polsce w perspektywie finansowej 2014-2020, pogorszy warunki funkcjonowanie firm i zmniejszy bezpieczeństwo miejsc pracy.

Dlatego w ocenie Lewiatana na tym etapie nie można zrezygnować z rozwiązania prawnego, które dawało beneficjentom możliwość wydłużania terminu zakończenia projektów w związku z obiektywnym wpływem epidemii COVID-19 na dynamikę i zakres ich realizacji. Co więcej, decyzja o wydłużeniu projektu nie powinna być uzależniona od dobrej woli, sprawności działania czy subiektywnych kryteriów stosowanych przez instytucję udzielającą wsparcia w trakcie oceny wniosku złożonego przez beneficjenta. **Wszyscy beneficjenci, którzy prawidłowo złożą wnioski o wydłużenie projektu, powinni otrzymać jego akceptację.**

Jednocześnie podkreślamy, że art. 12 ust.1 zmienianej ustawy, który był wskazywany na etapie prac w Sejmie jako podstawa prawna do przedłużenia projektu, odnosi się wprost do kryteriów wyboru projektu, które nie muszą mieć związku z terminem jego realizacji. Tym samym rezygnacja z art. 13 zmienianej ustawy pogarsza zasadniczo sytuację beneficjentów, w przypadku których zachodzi obiektywna konieczność kolejnego wydłużenia projektu w związku z drugą falą epidemii.

W związku z powyższym:

1. **Jako kluczowy postulat wnosimy, aby w miejsce dotychczasowego art. 13, została wprowadzona nowa jednostka redakcyjna wskazująca na możliwość złożenia wniosku o wydłużenie terminu realizacji projektów, dla których umowy zostały zawarte albo decyzje zostały wydane przed terminem wprowadzenia stanu epidemii. Propozycja ma na celu ochronę beneficjentów, którzy nie mogli przewidzieć skali i czasu trwania utrudnień w swoich pierwotnych koncepcjach realizacji projektów, w tym przyjętych harmonogramach rzeczowo-finansowych.**

Tym samym proponujemy wprowadzenie do projektu przepisu dodającego do ustawy zmienianej w art. 1 nowego przepisu art. 13a w następującym brzmieniu:

Art. 13a. W celu ograniczenia negatywnego wpływu wystąpienia COVID-19 na realizację projektów, dla których umowy zostały zawarte albo decyzje zostały wydane przed 01.02.2020 r. na wniosek beneficjenta właściwa instytucja wydłuża termin zakończenia realizacji projektu, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

2. **W kontekście uchylecia dotychczasowego art. 13 naszą uwagę zwraca brzmienie przepisu przejściowego zawartego w art. 5 ustawy zmieniającej. W naszej ocenie może on być interpretowany w sposób uzależniający utrzymanie w mocy przedłużenia terminów, o których mowa w art. 13, od faktycznego dokonania takiej zmiany. Dokonanie w tym przypadku można rozumieć jako wykonanie odpowiedniej czynności przez organ rozpatrujący wniosek beneficjenta.**

Niezbędne jest, aby umożliwić też dokończenie rozpatrywania spraw wynikających z wniosków złożonych na podstawie art. 13 ust. 2 przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, która ten przepis uchyli. Stąd utrzymane w mocy powinny być również te przedłużenia, które rozpatrywane

i dokonane będą po dniu jej wejściu w życie, ale na podstawie wniosków złożonych przed tym terminem. Jest to szczególnie istotne w związku z możliwymi sytuacjami praktycznymi, w których beneficjenci w związku z bardzo poważnymi skutkami drugiej fali pandemii oraz związanymi z tym nowymi utrudnieniami w realizacji projektów, będą jeszcze przed wejściem w życie ustawy składać wnioski o przedłużenie terminów na podstawie art. 13 ust. 2. Potrzeba doprecyzowania przepisów wynika również z bardzo szybkiego trybu procedowania ustawy zmieniającej, co dla wielu beneficjentów może być przeszkodą dla prawidłowego rozpoznania sytuacji prawnej oraz właściwych podstaw dla złożenia wniosków.

Stąd wnioskujemy o dodanie do art. 5 ustępu 2 odnoszącego się do wniosków złożonych na podstawie art. 13 ust. 2 zmienianej ustawy o następującej treści:

2. Wnioski o wydłużenie terminów składania wniosków o płatność lub terminów zakończenia realizacji projektów, złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 i nierozpatrzone przed dniem wejście w życie niniejszej ustawy, podlegają rozpatrzeniu na podstawie na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Proponowany w projekcie ustawy art. 5 ust. 1 odnosi się wprost do sytuacji przedłużenia z mocy prawa określonych terminów na podstawie art. 13 ust. 1 oraz art. 13 ust. 2. Z kolei proponowany przez nas art. 5 ust. 2 dotyczy spraw w toku, w których wniosek o wydłużenie na podstawie art. 13 ust. 2 została złożony, ale nie rozpoznany lub nie zatwierdzony. W takim przypadku rozpatrzenie wniosku powinno mieć miejsce na dotychczasowych zasadach, zgodnie z ustawą z 3 kwietnia 2020 r.

Podsumowując składamy następujące propozycje zmian w treści *projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. oraz niektórych innych ustaw*:

Art. 1. ust. 5:

Jest:

uchyla się art. 13

Powinno być:

uchyla się art. 13, a w jego miejsce dodaje się art. 13a w brzmieniu: W celu ograniczenia negatywnego wpływu wystąpienia COVID-19 na realizację projektów, dla których umowy zostały zawarte albo decyzje zostały wydane przed 01.02.2020 r. na wniosek beneficjenta właściwa instytucja wydłuża termin zakończenia realizacji projektu, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

Art. 5:

Jest:

Wydłużenie terminów składania wniosków o płatność oraz terminów zakończenia realizacji projektów, dokonane na podstawie art. 13 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, pozostaje w mocy.

Powinno być:

1. Wydłużenie terminów składania wniosków o płatność oraz terminów zakończenia realizacji projektów, dokonane na podstawie art. 13 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, pozostaje w mocy.
2. Wnioski o wydłużenie terminów składania wniosków o płatność lub terminów zakończenia realizacji projektów, złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają rozpatrzeniu na podstawie na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Konfederacja Lewiatan, KL/584/417/ML/2020

